

I. Minden vágyunk a nyugalom

Sokan nincsenek ma velünk, mert PIHENNEK. Mások azért jöttek, hogy NYUGALMAT találjanak. Akik pihennek, úgy érzik, most arra van szükségük, hogy ne kelljen felkelni, összekészülni, elindulni - versenyt futni az idővel; nem akarnak részt venni egy időhöz kötött programon, ahol emberekkel kell találkozni, mosolyogni, viselkedni, vagy egyáltalán csak megszólalni... PIHENÉSre vágnak. Mások meg úgy érzik, tele vannak feszültséggel, kérdésekkel, rohanással, aggodalommal - Isten közelségébe vágnak, hogy NYUGALMAT találjanak, hogy valami érzés, érzet felkeljen, megújuljon bennük. Arra vágnak, hogy rendezhessék dolgaikat, kizökkenjenek a mindennapjaikból, találkozzanak mosolygó és feltöltött vagy feltöltődő emberekkel, hogy mindebből NYUGALMAT merítsenek. PIHENÉS és NYUGALOM. Kinek így, kinek úgy. Mindenkinek szüksége van rá – és mindenkinek máshogy. Ha éppen az istentisztelet adja meg - az istentiszteletet választom. Ha éppen annak kihagyása - azt választom. A PIHENÉS, a NYUGALOM, a MEGNYUGVÁS belső parancsa az első. Rohanó, megszakadásig hajtó életünkben nekünk is, környezetünknek is az a legjobb, ha megpihenhetünk. Ha végre kisimulunk, újra normálisak leszünk, lehet velünk értelmesen beszélni, nem csattanunk fel azonnal, képesek leszünk újra elviselni a főnökünket, a gyerekünket, a szüleinket, a párunkat... PIHENNI KELL! Különben is szinte mindenki ezért él. Nem azért pihenünk, hogy megújulva dolgozzunk, betöltve küldetésünk, hanem azért akarjuk valahogyan kibírni a munkát, hogy végre pihenhessünk, szórakozzunk. Hiszen nem a munka, hanem a hétvége ad értelmet a dolgoknak; nem a hétköznapok, hanem a szabadság céljai éltetnek. A pihenés, a kikapcsolódás lett a cél.

Megnyugvást vágnak azok is, akik először hallották az imént olvasott sorokat a nyugalomba való belépésről. Az eredeti címzettek, a római zsidókeresztények számára egészen mást jelentett a „pihenés”, mint nekünk. Jézus üldözött követőiként valami mély és mindent elborító, mindent elnyelő fáradtság vett uralmat felettük. Belefáradtak abba, amiért korábban lelkesedtek. Terhet, zaklatást, veszélyeket hozott az, ami először óriási felüdüléssel, felfrissüléssel, megújulással járt. Amikor megismerték Jézust, és követői lettek, erőt kaptak, békét találtak. Zsidó emberként mindig kérdés volt a végleges és teljes megnyugvás bűneik terhétől – és a megfeszített Jézusban erre találtak választ. Megpihenhettek végre abban a bizonyosságban, hogy az Atya gyermekei lettek, teljes elfogadást találtak, valamint a régen várt Messiás érkezett, és Isten ígéretei benne beteljesedtek. De ami először nyugalmat hozott, az mára kimerítő lett. Kimerítő abban a bizonytalanságban élni, hogy vajon mikor választják el őket erőszakkal családjuktól. Elhordozhatatlan annak a feszültsége, hogy ki lesz a római hatalom következő áldozata. És úgy tűnik, nem sokáig bírják már ezt a terhet. Megfáradtak, elbizonytalanodtak, és számosan arra a pontra jutottak, ahol feladnák a Jézusban való hitüket. A fáradtság mindent elnyelni készül, amit eddig igaznak tartottak, amiért eddig áldozatot hoztak és szenvedtek. De az ember nyugalomra vágyik. És ha elfordulnak Jézustól és visszatérnek atyáik hitéhez, talán újra nyugalomra

találnak. Fellélegezhetnek, megpihenhetnek. Csak vissza kell térniük oda, ahonnan indultak...

II. Az igazi nyugalom

A Zsidókhöz írt levél szerzője, a római keresztényekhez címzett prédikáció igehirdetője, hűséges és törődő pásztor. Tudja, milyen helyzetben vannak hallgatói, és minden erejével arra kívánja őket motiválni, hogy ne forduljanak vissza főlútról. Akármilyen küzdelmes is, akármennyire el is csüggedtek, tudja, hogy a visszatérés hamis nyugalom. Ezért tárja eléjük az igazi nyugalom képét, amely még előttük van. Az igazi nyugalom évezredekken át ugyanaz Isten népének! Ennek bemutatására egy – a hallgatók által jól ismert – ószövetségi történetet hív segítségül.

A hallgatók ősei, miután Isten kiszabadította őket az egyiptomi rabszolgaságból, a pusztában vándoroltak Mózes vezetésével az Isten által megígért új otthon, új föld, új élet felé. Isten szövetséget kötött velük, elkötelezte magát mellettük, és erre válaszul ők is elkötelezték magukat az Úr mellett. Isten vezette őket – de a pusztai vándorlás keménynek bizonyult. Megpróbálta őket, megfáradtak, fellázadtak, visszakíváncoztak Egyiptomba. Ezért, bár el volt készítve számukra az örökség, Kánaán, a nyugalom helye (5Móz. 12.9), Isten végül nem engedte be a lázadó, hitetlen generációt oda. Addig kellett a pusztában vándorolniuk, amíg egy új generáció nőtt fel.

De ez a történet nem egyszeri, hanem él és ismétlődik. Ma legalább 4 idősíkon áll előttünk. Hiszen az eredeti események után kb. 300 évvel – amikor Izrael már Kánaánban lakik - így szól Dávid király a 95. zsoltárban (amely Isten dicsőítésére hív): *„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket, mint az elkeseredéskor, a kísértés napján a pusztában, ahol megkísértettek engem az őseitek... Meg is esküdtem haragomban, hogy nem mennek be az én nyugalom helyére.”* De ha Dávid szerint ez aktuális akkor is, amikor már Kánaán földjén élnek, milyen nyugalomról beszél? Továbbá, amit Dávid mond, azt kb. 1000 évvel később szerzőnk mondja a római zsidókeresztényeknek, akik a visszafordulásra gondolkoznak: *„Ma, ha az ő szavát halljátok...”* És miközben minderről beszélünk, a Szentlélek ugyanígy szólal meg 3300 évvel Mózes, 3000 évvel Dávid, 2000 évvel a Zsidó levél szerzője után: *„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket...”* Miért? Azért, hogy mi bemehessünk az Isten nyugalomába, hogy mi megpihenhessünk Istennel együtt. Mit tudunk meg az igazi nyugalomról, és az oda való belépésről?

Az igazi nyugalom annak a történetnek a vége, amelynek részesei lettek mindazok, akik hittel fogadták Isten ígéreteit és szabadítását. A minta a következő: Isten ígéretének magunkhoz ölelése – viszontagságoktól nem mentes vándorlás – majd beteljesedés, célba érkezés, megpihenés. A történet vége Mózes idejében Kánaán. De Kánaán, amint Dávid szavaiból látjuk, csak előképe annak a nyugalomnak, ami Istenben van. Ezt kóstitják azok, akik a zsoltár felhívása szerint leborulnak az Úr előtt, hogy imádják őt. Nem érkeznek meg Isten teljes nyugalomába, de amint elé jönnek, ízlelik azt. Úton vannak – vagy inkább félúton – a római zsidókeresztények is. Van-e az ő történetüknek vége? Úgy tűnik, már nem látják. Elvesztették a látást, a célt; csak a

mindennapi beszorítottság falait látják maguk körül. Pedig számukra is áll a történet vége: Isten nyugalma az út végén. A pusztai vándorlásban, az ószövetségi zsidó nép számára, a római zsidókeresztények előtt, és azoknak, akik ma hallják őt a cél Isten nyugalma.

Mi Isten nyugalma? Ezt olvassuk: „*Valahol így szól az írás a hetedik napról: 'És megnyugodott Isten a hetedik napon minden alkotó munkája után.'*” A szerző „*ebben a megpihent, békés, mindenható Istent látja, akinél pihenés, békesség, öröm van, és ahol az övéi a vele való közösséget élvezhetik. Ezt nevezi szombati nyugalomnak...*” (John Piper, <http://www.desiringgod.org/resource-library/sermons/be-diligent-to-enter-gods-rest>)

Mi zár ki az Isten nyugalmába való belépésből? Az elénk rajzolt kép alapján nyilvánvaló a válasz: az, ha feladjuk és kilépünk az oda vezető útról. Ha visszafordulunk a múlt hamis nyugalmába. Ha azt mondjuk, elég, nem megyünk tovább. Ha azt mondjuk, nincs is cél, ahová tartanánk, mindez csak önáltatás. Ha azt mondjuk, már nem tudok hinni, már nem érzem ezt olyan fontosnak, mint régen... mert valami sokkal fontosabb lett. Ha azt mondjuk, hogy csalódtunk Istenben valami miatt. Mi ezt mondjuk, a Szentlélek pedig így beszél: kemény szív, gonosz szív, hitetlenség, engedetlenség. Ugyanarról beszélünk – csak más kifejezéseket használunk. Miért hitetlenség? Miért kemény és gonosz szív? Miért engedetlenség? Ezek a szavak nem a bennünk meg-megjelenő kételyre mutatnak. Nem arra az engedetlenségre, amikor vétkezünk, és tudjuk, hogy ez bűn, mégsem állunk ellen, elbukunk. Hanem arra, amikor valaki Isten szeretetének és kegyelmének bizonyosságát átélte, mégis megtagadja őt. A pusztai vándorlás népe átélte a biztos pusztulásból, az egyiptomi rabszolgaságból való szabadulást, látta, ahogy Isten vezette őket a pusztában, ivott a kősziklából fakadó vízből, evett a mannából – mégis azt mondta, hogy lehetetlen, hogy Isten ígérete igaz legyen, és egy nap megérkezzenek a nyugalomba. Ez a kemény és gonosz szív, a hitetlenség és lázadás. Isten nem tudja megtenni, Isten nem fogja megtenni. Részesévé lett Isten munkájának és szabadításának, ott él a közösségben, megy a többiekkel együtt, de a szíve mélyén az egészet megveti. Elkezdted az újat, elindultál az úton, de ahogy nehezebbé lett, ki akarsz szállni, elegend van az egészből. PIHENNI akarsz, meg akarsz pihenni Istentől... Nyugalmat keresel, mert felkavar, amit az Úr mond. Mert fáraszt, hogy neki kedves életet élj. Érted, milyen rettenetes helyzetben vannak - a római zsidókeresztények...?

Mire hív hát a Szentlélek? Mit jelent itt és most nekünk: „*Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket...*”

III. Menjünk be Isten nyugalmába!

Ez a visszatérő felszólítás az út felén elbizonytalanodóknak. „*Gondosan ügyeljünk arra, hogy közületek senki le ne maradjon erről.*” A Károli fordítás így mondja: óvakodjunk. Az eredeti szövegben a „féljünk” kifejezés található. Féljünk, nehogy lemaradjunk... majd: „*Igyekezzünk tehát bemenni abba a nyugalomba...*”

Először lássuk ennek a titkát! Hogyan értsük a felszólítást? Ha erősen kapaszkodunk, akkor majd részünk lesz a nyugalomban? Ha elég erősek vagyunk magunkat megtartani a küzdelmek ellenére, majd a végén miénk Krisztus és a nyugalom? Nézzétek, hogyan beszél a szerző: „*Mert részeseivé lettünk a Krisztusnak, ha azt a bizalmat, amely kezdetben élt bennünk, mindvégig szilárdan megtartjuk.*” Nem azt mondja, hogy tartsuk meg a bizalmat, álljunk erősen, hogy részeseivé *legyünk* a Krisztusnak (jövő idő), hanem azért tartsuk meg a hitet, azért ügyeljünk arra, hogy ne maradjunk le, hogy megmutassuk, hogy részeseivé *lettünk* a Krisztusnak. És ez óriási vigasztalás, mert azt hirdeti, hogy ha valaki valóban az övé, bár igyekeznie kell, bár kapaszkodnia kell, nem saját ereje, hanem Isten Krisztusban őt megtartó hatalmas ereje alapján maradhat meg. Ez egyrészt vigasztal, másrészt megvizsgál: vajon Jézus Krisztusé lettem-e? Vajon minden eddigi fellelkesülésem, örömöm, izgalmam közepette tényleg átengedtem magam annak a kezébe, aki életét adta értem, vagy csak körbezsongom őt és gyülekezetét? Elért-e az evangélium lényem legmélyén, vagy csak a felszínen simogat és lelkesít? Inspirál a közösség, a zene, az új benyomások, a mosolygó arcok, a bennem megújuló nyugalom – ok, de vajon eljutottam-e ahhoz, akiből mindez fakad? Együtt sodródok a tömeggel, és ha kemény helyzet jön, a szívem is kemény lesz, vagy pedig szembesültem az evangélium kemény üzenetével: Jézus Krisztus nélkül halálra ítélt bűnös vagyok, de benne és általa felmentést, új életet, Istennel való élő közösséget nyertem? Van-e olyan kapcsolatom vele, ami megpróbáltatik majd a nehézség idején, vagy már most kódolva van, hogy félúton ki fogok szállni? Jézus Krisztus *részesevé* lett életünknek és halálunknak, hogy – feltámadása által – mi is az ő *részesei* legyünk. Valóságos közösség, egység a Szentlélek által!

Befejezésül három dologra hívja fel a figyelmet a szerző az Isten nyugalomába való belépéssel kapcsolatosan.

Felelősségünk magunk iránt: „*Vigyázzatok, testvéreim, senkinek ne legyen közületek hitetlen és gonosz szíve, hogy elszakadjon az élő Istentől.*” Mennyire veszed komolyan azt, hogy Krisztus részese lettél? Milyen helyet foglal ez el az életedben? Ahogyan ápolod, őrzöd, táplálod; ahogyan éberséggel figyelsz – vagy éppen nem figyelsz – arra, hogy szíved ne legyen kemény, az arról beszél, hogy valójában részesevé lettél-e. Mit mond el neked az Úrral való kapcsolatodról ma az, ahogyan „vigyázol”, vagy nem törődsz a szíveddel?

Felelősségünk egymás iránt: „*Sőt buzdítsátok egymást minden egyes napon, amíg tart a ma, hogy meg ne keményedjék közületek valaki a bűn csábításától.*” Ez a keresztény gyülekezet lényegéhez tartozik. Egymást buzdítani, egymást támogatni, egymást hordozni. Úgy bátorítani és, ha kell, inteni egymást, hogy ne keményedjék meg a szívünk, ne adjuk fel félúton. Segíteni, hogy ne veszítsük szem elől a célt, amikor falak emelkednek az úton, ahol járunk. Ennek pedig nincsen jobb helye gyülekezetünkben, mint a házicsoportok. Ott nyílik meg életünk jobban egymás előtt, ott nyúlhatunk egymás után, ott oszthatjuk meg egymással küzdelmeink, ott imádkozhatunk egymásért, amikor megkeményedne a szívünk, elszakítana Istentől a hitetlenségünk. Nem győzöm újra és újra hangsúlyozni, hogy aki nem lép be a keresztény közösségbe,

a megosztott életbe, Istennek egyik legnagyobb ajándékától és áldásától tartja távol magát. (Ne légy félénk és ne légy büszke!) Szeretettel, tapintattal buzdítsátok (és ne kritizáljátok!) egymást.

Végül felelősségünk a nyugalom napjának megtartása. Mert amikor megtartod nyugalom napját, megszenteled a vasárnapot, Istennek eljövendő nyugalomába kóstolsz bele – és a kóstoló lesz az, ami megerősít minket abban, hogy valójában mire nézünk, hova tartunk, mi lesz a miénk egy napon. A nyugalom napjának megszentelése egyrészt Isten magasztalása a gyülekezet közösségében (istentisztelet), másrészt a munkától való megszűnés. Vajon mi miért fáradunk bele mégis abba, hogy az istentiszteleten Isten megpihenésére, nyugalomára nézzünk, hogy abba – ha nem is teljességében – de újra és újra belépünk? Mire figyeljünk, ha úgy szeretnénk megélni a vasárnapokat, mint akik elővételezik az Isten nyugalomába való végső bemenetelt? Az az érzésem, hogy ünnep helyett egyre inkább program az istentisztelet. Program, ami kimerít, ahol nem belépek Isten nyugalomába, hanem folytatom a munkát. Mi segíthet abban, hogy ezt elkerüljük? Három praktikus szempontot mondok. Először is, vasárnap ne szervezzük a gyülekezet életét. Tudom, hogy számos gyakorlati oka van annak, hogy vasárnap is megbeszélések zajlanak a szolgálók között, de ha azt szeretnénk, hogy a vasárnap ünnep legyen, ezeket ki kell szorítanunk a vasárnapból. Ez mind nekünk, lelkészeknek, mind a sok-sok önkéntes szolgálonak komoly kihívás. Másodszor, - és ez már a személyes életünket érinti – ne siessünk. Ha az istentiszteletet másik 8 program közé zsúfoljuk be, abból csak rohanás, idegeskedés és feszültség lesz. Akkor menet közben már arra gondolok, hogy időbe odaérek-e a következő programra... Lassuljunk le, tegyünk kevesebbet, tanuljunk ünnepelni. És ez vezet a harmadik gondolathoz: az istentisztelet ne egy program legyen, hanem életritmus. Életritmus, hogy lefekszünk és felkelünk; hogy eszünk és iszunk naponta többször (persze ezek is felbomlóban sokszor a hajszánk miatt...). Hasonlóan életritmus kell legyen az istentisztelet, és nem egy a lehetséges programok közül, a különféle programok és lehetőségek ütközőpontján. Ha életünk magától értetődő része, akkor nem rohanunk vele az idővel, akkor nem úgy élem meg, hogy kiszorítottam rá az időt, és nem azt kaptam, amit vártam. Akkor nem a magam számára vélt hasznossága felől értékelem, azaz, hogy elég hatékony volt-e az életemben... hanem belépek az Isten nyugalomába. És ha belépek az Isten nyugalomába itt és most, felderül újra az út vége, a cél, az igazi nyugalom.

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket...” És még tart a ma... Ha kemény a szíved – tart a ma. Ha félúton éppen kiszállnál – még tart a ma. Ha elhagytad őt, és visszatértél a régibe – még tart a ma. Ha hamis és nyomorúságos helyen kerested a nyugalmat és a pihenést – még tart a ma. Ha eddig a napig még sohasem ölelted magadhoz Jézus Krisztust – még tart a ma. Ha eddig nem érdekelt, hogy felelősséged van a testvéred iránt – még tart a ma. Ha rájöttél, hogy tékozlóan viseltetél a Krisztusban kapott hatalmas ajándék iránt, mert nem vigyáztál – még tart a ma. Csak egyetlen van, ami fontos: *„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket...”* Ámen!